

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych państw członkowskich (wersja przekształcona)

COM(2011) 714 final – 2011/0314 (CNS)

(2012/C 143/10)

Sprawozdawca: **Peter MORGAN**

Dnia 20 grudnia 2011 r. Rada, działając na podstawie art. 115 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych państw członkowskich (wersja przekształcona)

COM(2011) 714 final – 2011/0314 (CNS).

Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 2 lutego 2012 r.

Na 478. sesji plenarnej w dniach 22–23 lutego 2012 r. (posiedzenie z 22 lutego) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 230 do 4 – 10 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES przyjmuje z zadowoleniem proponowaną zmianę zakresu dyrektywy, a także ujednoczenie zmienionej dyrektywy z dyrektywą w sprawie spółek dominujących i spółek zależnych. Za szczególnie istotne uważa ustalenie na poziomie 10 % progu minimalnego udziału pozwalającego uznać spółki za spółki powiązane. Komitet postulował wprowadzenie tego wymogu już w lipcu 1998 r. ⁽¹⁾

1.2 Komitet zauważa, że skutkiem wniosku będzie zmniejszenie dochodów podatkowych wielu państw członkowskich. W dobie kryzysu budżetów krajowych należy założyć, że uzyskanie poparcia 27 państw członkowskich będzie wymagało dłuższego czasu. Poprzednią dyrektywę Rada przyjęła dopiero pięć lat po opublikowaniu wniosku.

1.3 EKES popiera wniosek i wzywa państwa członkowskie, by zatwierdziły go możliwie wcześniej, tak by zracjonalizować pobieranie podatków u źródła i usunąć kolejną przeszkodę utrudniającą sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

2. Wprowadzenie

2.1 W Unii Europejskiej biegły dwa równoległe nurty legislacyjne zmierzające do wyeliminowania podwójnego opodatkowania w przypadku spółek dominujących i zagranicznych spółek zależnych. Dyrektywy w sprawie spółek dominujących i spółek zależnych dotyczyły podwójnego opodatkowania dywi-

dend, natomiast drugi nurt legislacyjny miał zlikwidować podwójne opodatkowanie odsetek i należności licencyjnych. Tych dwóch nurtów nie zsynchronizowano.

2.2 Pierwszą dyrektywę w sprawie spółek dominujących i spółek zależnych (90/435/EWG) przyjęto w 1990 r. Kluczową kwestią było to, że aby móc skorzystać ze zwolnienia z opodatkowania, spółka dominująca musiała posiadać przynajmniej 25 % udziałów w spółce zależnej. Pod koniec 2003 r. Rada przyjęła dyrektywę zmieniającą (2003/123/WE). Przewidziano w niej stopniowe obniżanie minimalnego progu posiadanych udziałów kwalifikującego do uzyskania zwolnienia, tak by do stycznia 2009 r. osiągnął poziom 10 %. W dyrektywie zmieniającej zaktualizowano także wykaz spółek nią objętych.

2.3 Wysunięto propozycję, by w tym samym czasie, gdy zmieniono dyrektywę w sprawie spółek dominujących i spółek zależnych, zająć się także dyrektywą w sprawie odsetek i należności licencyjnych. Istotnie, w raporcie Rudinga z 1992 r. ⁽²⁾ uznano to za zagadnienie priorytetowe. Nie udało się jednak osiągnąć porozumienia, aż w końcu w 1998 r. Komisja opublikowała swe propozycje (COM(1998) 67). Nadal budziły one kontrowersje – niektóre państwa członkowskie korzystały na zmianach, inne traciły – dlatego dyrektywa (2003/49/WE) została przyjęta przez Radę dopiero w czerwcu 2003 r. W związku z tymi kontrowersjami wprowadzono okresy przejściowe dla Grecji, Hiszpanii i Portugalii, zarówno w odniesieniu do odsetek, jak i należności licencyjnych. Kolejna dyrektywa z 2004 r. rozszerzyła przepisy przejściowe na niektóre nowe państwa członkowskie (Republikę Czeską, Łotwę, Litwę i Polskę, a następnie Bułgarię i Rumunię na mocy protokołu z 2005 r.).

⁽¹⁾ Opinia EKES-u w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Rady w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych państw członkowskich, Dz.U. C 284 z 14.9.1998, s. 50.

⁽²⁾ Raport Komisji Niezależnych Ekspertów w sprawie opodatkowania przedsiębiorstw („Report of the Committee of Independent Experts on Company Taxation”), marzec 1992 r.

2.4 EKES pozytywnie odniósł się do wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie odsetek i należności licencyjnych w opinii przyjętej na sesji plenarnej w lipcu 1998 r. ⁽³⁾ Opinia zawierała cztery uwagi szczegółowe: w jednej z nich proponowano obniżenie progu udziałów z 25 % do 10 %, trzy inne dotyczyły wyjaśnienia pewnych kwestii.

2.5 W czerwcu 2006 r. Komisja Europejska opublikowała badanie dotyczące wdrożenia dyrektywy. W wyniku tego badania Komisja przyjęła 11 listopada 2011 r. nowy wniosek dotyczący przekształcenia dyrektywy w celu rozszerzenia zakresu jej stosowania. Celem jest także ujednoczenie przepisów dotyczących odsetek i należności licencyjnych z przepisami dyrektywy w sprawie spółek dominujących i spółek zależnych.

2.6 Komisja przeprowadziła ocenę skutków uwzględniając szereg wariantów, a następnie zaproponowała wariant obejmujący ujednoczenie przepisów dyrektywy w sprawie odsetek i należności licencyjnych z przepisami dyrektywy w sprawie spółek dominujących i spółek zależnych w odniesieniu do odsetek.

2.7 Z oceny skutków wynika, co następuje:

— Jeżeli chodzi o odsetki, uszczuplenie dochodów z tego tytułu nie powinno przekroczyć 200–300 mln EUR i dotknęłoby 13 państw członkowskich UE, które nadal pobierają podatek u źródła od wychodzących płatności odsetek, a mianowicie Belgię, Bułgarię, Republikę Czeską, Grecję, Węgry, Irlandię, Włochy, Łotwę, Polskę, Portugalię, Rumunię, Słowenię i Zjednoczone Królestwo.

— Uszczuplenie dochodów z tytułu należności licencyjnych nie powinno z kolei przekroczyć 100–200 mln EUR i dotknęłoby siedem państw o największym ujemnym saldzie należności licencyjnych wyrażonych jako część PKB, a mianowicie Bułgarię, Republikę Czeską, Grecję, Polskę, Portugalię, Rumunię i Słowację. Wariant ten preferuje większość zainteresowanych stron, które wzięły udział w konsultacjach społecznych.

2.8 Z oceny skutków wynika także, że inicjatywy przewidziane we wniosku w sprawie przekształcenia dyrektywy zmierzające do zniesienia podatków u źródła w większej liczbie przypadków przyczyniłyby się do obniżenia ponoszonych przez przedsiębiorstwa kosztów przestrzegania przepisów o kwotę od 38,4 mln EUR do 58,8 mln EUR.

3. Treść wniosku

3.1 Przyjmując wniosek z dnia 11 listopada 2011 r., Komisja ma na celu:

— Zmianę zakresu dyrektywy poprzez poszerzenie wykazu spółek, do których ma ona zastosowanie.

— Obniżenie wymogów w zakresie wielkości posiadanych udziałów, które spółki muszą spełnić, aby można je uznać za spółki powiązane, z bezpośredniego udziału w wysokości 25 % do udziału w wysokości 10 %.

— Poszerzenie definicji „spółki powiązanej”, tak by uwzględniała udział pośredni.

— Doprecyzowanie, że państwa członkowskie muszą przyznać korzyści wynikające z dyrektywy odpowiednim spółkom danego państwa członkowskiego wyłącznie w przypadku, gdy dane odsetki lub należności licencyjne nie podlegają zwolnieniu z opodatkowania podatkiem od osób prawnych. Dotyczy to w szczególności przypadku przedsiębiorstwa uiszczającego podatek od osób prawnych, lecz korzystającego ze szczególnego krajowego mechanizmu podatkowego zwalniającego z opodatkowania odsetki lub należności licencyjne otrzymane z zagranicy. Państwo źródła nie miałoby w takich przypadkach obowiązku zwolnić na podstawie dyrektywy takich odsetek lub należności licencyjnych z opodatkowania podatkiem u źródła.

— Okres przejściowy pozostaje bez zmian.

3.2 Podobnie jak w przypadku dyrektywy w sprawie łączenia spółek oraz dyrektywy w sprawie spółek dominujących i spółek zależnych, korzyści wynikające z dyrektywy w sprawie odsetek i należności licencyjnych przyznawane są wyłącznie spółkom, które podlegają podatkowi od osób prawnych w UE, posiadają siedzibę podatkową w państwie członkowskim UE oraz wybierają jedną z form wymienionych w załączniku do dyrektywy. Ponieważ załącznik do dyrektywy zawierał tylko formy spółek występujące w 15 państwach członkowskich, które należały do UE przed 1 maja 2004 r., rodzaje spółek występujące w nowych państwach członkowskich dodano dyrektywą Rady 2004/66/WE z 26 kwietnia 2004 r.

3.3 Przyjęty przez Komisję nowy wniosek zmieniający przekształca wszystkie te dyrektywy i zawiera zaktualizowany wykaz spółek będący załącznikiem do dyrektywy. Zaproponowany nowy wykaz obejmuje także:

— spółkę europejską (rozporządzenie Rady (WE) 2157/2001 i dyrektywa Rady 2001/86/WE), która jest formą prawną dostępną od 2004 r.;

— spółdzielnię europejską (rozporządzenie Rady (WE) 1435/2003 i dyrektywa Rady 2003/72/WE), która jest formą prawną dostępną od 2006 r.

3.4 Przekształcona dyrektywa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

Bruksela, 22 lutego 2012 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON

⁽³⁾ Dz.U. C 284 z 14.9.1998, s. 50.